

ДО
Г-Н ДРАГОМИР СТОЙНЕВ,
МИНИСТЪР НА ИКОНОМИКАТА
И ЕНЕРГЕТИКАТА

СТАНОВИЩЕ

На Асоциация на индустриалния капитал в България

по Проект за Национална стратегия за насърчаване развитието на малките и средни предприятия 2014-2020 год. "SBA"

1. За езика

Още в заглавието се въвежда чуждоезичен термин Small Business Act и абривиатурата SBA, които по принцип не носят нов смисъл или значение на понятието „Закон за малките и средни предприятия” и по-нататък в уводната част се използват съкращения и фрази, които лесно могат да се преведат без да се загуби фактологическото им значение. Например: SWOT - Силни страни; Слаби страни; Възможности: Заплахи.

2. За анализа на състоянието на МСП

Поставянето на „Достъп до финансиране” и „Отзивчива администрация в силните страни, като се имат предвид лихвените проценти и перипетиите по отпускане на заеми, както административните препятствия при регистрирането, закриването и отчетността на МСП.

В **слабите страни** може да се добави, че голяма част от безработните идват от МСП поради големия брой фалити през последните години - 100 000 фалирали фирми, от които преобладаващата част са МСП. Колко от 306 000 МСП подават нулеви декларации за 2012 година. В някои региони на страната нулевите декларации достигат до 47% от всички МСП /Смолян/. Държавата дължи над 450 милиона ДДС на фирмите. Значителна част от тях са за МСП.

Възможностите за напредък в областите „Умения и иновации” са потенциални, но вероятно ще останат такива, защото практически няма технически развойни звена свързани с производството. Създаването на нови продукти и технологии е силно ограничено. МСП занимаващи се с научно-изследователска и развойна дейност /НИРД/ са незначителен процент.

Изброените **заплахи** не свършват до тук. Сериозна заплаха е ниската квалификация на завършващите образованието си нови работници.

3. За развитието на МСП през последните седем години и по време на кризата

Нарастването на броя на МСП не е достатъчен аргумент. Трябва да се знае колко са неактивните /с нулеви декларации/ МСП. Промяната в съотношението микро предприятия и малки предприятия показва, че много малки предприятия са станали микро, което е индикация за нарастване на безработните лица.

Всичко случващо се в периода 2008-2011 може да се отнесе към **заплахите**. Намаляване на заетостта с 97 000, спад на оборотите с 2.4 милиарда, спад на производителността на труда, спад на рентабилността на МСП.

4. За Small Business Act

4.1 Предприемачество

В насоките за действия следва да се предложи Стимулиране на предприемаческите инициативи на специалисти с висше образование за стартиране на МСП в сферата на високите технологии и интензивните на знания услуги.

4.2 Втори шанс

В насоките за спешни действия следва да се предложат възможности за съкращаване на срока за закриването на бизнес.

4.3 Мисли първо за малките

Въвеждането на предлагания тест – „МСП – тест“ е наложително. Въпреки сравнително доброто ни място в ЕС, в настоящия момент има над 1 000 регулаторни режими и други подзаконовни разпоредби, които трябва да се преодоляват от МСП.

4.4 Отзивчива администрация.

Времето за стартиране на бизнес 18 дни е идеален случай. Предлаганото ускорение е добро. Броят на плащанията е голям особено за микро предприятията. Поставената цел 8 е обвързана с изпълнението на 4.9 електронен вариант на осемте обществени услуги.

4.5 Държавни помощи и обществени поръчки

Предлаганите мерки са съвременни. Механизмите за участие в обществени поръчки са твърде тежки. Искането за годишен оборот над определена сума е пречка за участие на малки и микро предприятия.

4.6 Достъп до финансиране

Представянето на този показател, по методиката в стратегията показва, че едва ли не всичко е наред. От разгледаните 9 критерия, се предлага за 6 да се запазят сегашните резултати. Трябва да се преценят и някои други критерии.

Какви са лихвените проценти сравнение с тези от страните в ЕС? Какви са процентите на обезпечения? Колко са МСП, които не обслужват своите кредити? Как се реструктурират, разсрочват и управляват лошите кредити?

Достъп до кредитиране е осигурен, но получаването на изгоден кредит е труден процес.

4.7 Единен пазар

В тази приоритетна област се предлага запазване на днешното ниво на три от петте критерии. Тази област е тясно свързана с подобряването на конкурентността на продукцията на МСП. Тя трябва да се свързва с изпълнението и усвояването на средствата

по Оперативната програма „Развитие на конкурентоспособността на Българската икономика” за следващия програмен период.

4.8 Умения и иновации

Общото състояние на тази приоритетна област показва изключително голямото изоставане на страната ни спрямо лидерите в ЕС. За да се постигнат поставените стратегически цели за 2020 /два и три пъти увеличаване на МСП, работещи по критериите за иновации/ ще са необходими:

- два пъти повече специалисти, работещи по НИРД;
- средства за НИРД.

Изводът, че обучението на кадрите е национална и фирмена политика не бива да води до подвеждащи изводи. МСП и сега изпитват остра нужда от високо квалифицирани инженери и техници.

4.9 Околна среда

Стратегическата цел „България е държава, в която МСП инвестират в енергийна ефективност, разработват и предлагат на пазара зелени продукти” е постижима, но в оперативните цели са заложили показатели, които днес са средни за ЕС. След седем години средните показатели ще са различни и това следва да се вземе предвид.

4.10 Интернационализация

Предложените мерки и спешни действия трябва да се съпровождат от предложения за промени в законодателството, митническите разпоредби, регулаторните режими (които да съответстват на ЗОАРАКСД).

Изводи:

1. Стратегията задълбочено и методично анализира състоянието на МСП чрез избрания метод „Силни и Слаби страни, Възможности и Заплахи”.
2. Направените бележки в този аспект имат за цел само да допълнят или да посочат някои допълнителни факти относно причините и генезиса на състоянието.
3. Конкретните оперативни цели по приоритетните области в повечето случаи са средните за ЕС днес.
4. Годишните програми за прилагане на Стратегията трябва да се разработват преди Бюджета на страната, за да се обезпечи финансирането и стимулирането на голяма част от предложените мерки.

С УВАЖЕНИЕ,

**ВАСИЛ ВЕЛЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА
АСОЦИАЦИЯ НА
ИНДУСТРИАЛНИЯ
КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ**